

KÖNYVISMERTETÉS

Az urogenitális szervek ultrahangos vizsgálata

Grant M. Baxter, Paul S. Sidhu

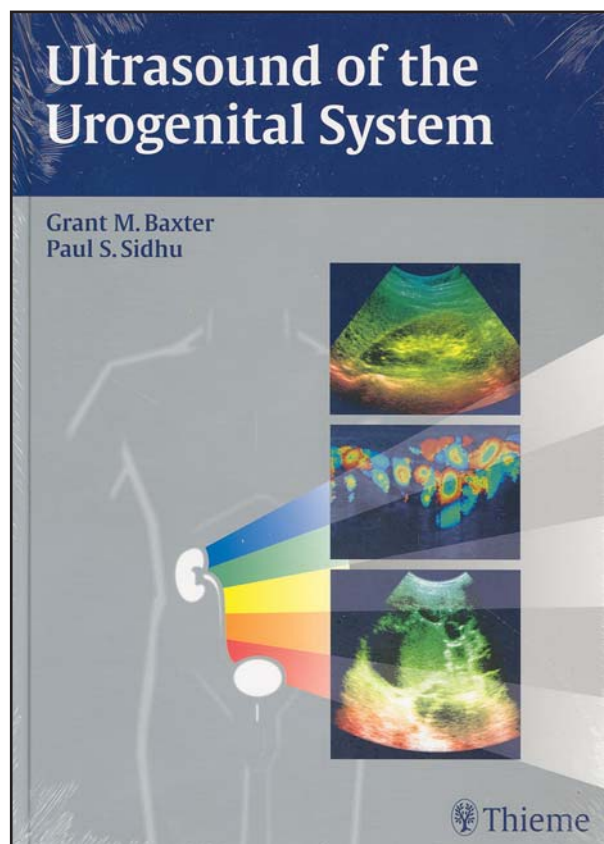
Thieme Kiadó 2006.

ISBN: 3-13-137441-1. ISBN: 978-3-13-137-441-7.

Az urogenitális szervek megbetegedései mind a felnőtt, mind a gyermekkorban igen gyakoriak. Ezen a területen urológusok és nephrológusok (illetve általános) belgyógyászok foglalkoznak a felnőtt betegekkel, a gyermekekkel pedig az előbbieken túl gyermeksebészek is. A nemzetközi urológiai gyakorlat napjainkban elvárja az urogenitális szervek önálló ultrahangos vizsgálatát, sőt, urológiai szakrendelések számára az ultrahangos készülékekhez való hozzáférés és azok rutinszerű használata a szakmai minimum feltételrendszer része. Talán elmondhatjuk, hogy a radiológusok után elsőként az urológiai szakma igényelte először az ultrahangos vizsgálatok mindennapos alkalmazását, ezzel az urogenitális szervek vizsgálata megoszlik az urológus és a radiológus között. Mint urológus, a mindennapi gyakorlatban sokszor azon kapjuk magunkat, hogy a beteg panaszainak kikérdezése közben már megkezdjük az ultrahangos vizsgálatot, gyakorta még a klasszikus fizikális vizsgálat előtt, hiszen „az ultrahang többet mond, mert belelát a betegbe”. Ritka az olyan urológiai beteg, akinek nem történe legalább egyszer ultrahangos vizsgálata. Az urogenitális szervek vizsgálatának alapvető fontosságát ezért nem győzzük hangsúlyozni. Azonban az urológus jól teszi, ha nem csak urológustól, hanem inkább a radiológustól tanulja meg ennek a vizsgálati módszernek a technikáját, lehetőségeit és korlátait. Ez a könyv segítséget nyújt az urológusnak ultrahangos ismereteinek frissítésében és elmélyítésében, de hasznos a radiológus számára is, mert a könyvben nem csak a képzés, hanem az annak célpontjában álló betegségek rövid, lényegre törő összefoglalása is helyet kapott.

Hiánypótló kiadványt tartottam a kezemben, amikor először belelapozhattam ebbe a könyvbe, hiszen tudtommal eddig nem jelent meg ilyen terjedelmű és elmélyültsgű, mondhatni igen részletes összefoglaló munka az urogenitális szervrendszer ultrahangos képzéséről.

Első kézbevétnél szembejön a könyv szép kivitelezése és a mindennapi használat során is elfogadható terjedelme. A könyv 276 oldalon valósítja meg célkitűzését. Noha két szakember szerkesztette jól átgondolt, egységes

formába, az egyes részeket az adott terület elismert szakemberei írták, összesen 17 szerző. Mivel a könyv képalakító vizsgálatról szól, nem maradhatnak el az illusztrációk és fotók sem: összesen mintegy 450 kép és ábra segít példakon keresztül bemutatni a szövegben olvasottakat, ezen kívül számos táblázat könnyíti meg a betegségek patomechanizmusának, besztásának, a tüneteknek, a klinikai diagnosztikai jeleknek az áttekinthetőségét, továbbá a kezeléseket jelenleg elfogadott és a jövőben várható módjait is érinti. Helyet kapott a szokványos hasi UH-n kívül a scrotalis, a transrectalis, a Doppler, és az intervenciós UH (például nephrostomia, epicystostomia, TRUS-célzott prostata biopsia, stb.) is.

A könyv szerkezete világos és jól tagolt. A tartalomjegyzékre pillantva látható, hogy a 17 fejezetet öt nagyobb részbe különítették el. A lapszámon mindig látható, hogy éppen hol tartunk. Minden alfejezet végén a lényeg rövid összefoglalása hasznos segítség.

Az első rész a vesék táj- és szerkezeti anatómiájának, fizioiogiás működésének, és a normál vese ultrahangos képének áttekintése után a vese belgyógyászati (nephrológiai) betegségeivel foglalkozik. Minden fejezet elején klinikai áttekintés található, majd az egyes betegségcsoportokra bontva a betegségekre jellemző ultrahan-

gos jeleket veszi sorra a könyv. Tehát itt találhatóak első-sorban a vese parenchymás betegségei és a veseelégtelenség. Itt kapott külön helyet a transzplantált vese vizsgálata és annak UH-eltérései is. Az első, nephrológiai részt szokatlan módon az ún. intervenciós, ultrahang-vezérelt beavatkozások zárják. Mivel az angolszász gyakorlatban ezen beavatkozásokat főleg szonográfusok végzik, ezért kerülhetett ide ez a rész, ami magyar és európai viszonylatban inkább az urológiai, azaz második részhez tartozna.

A második rész a könyv harmadától kezdődik, és az urológiai betegségeket taglalja rövid klinikai áttekintés után. Sorra veszi a vese fokális betegségeit, a vizeletgyűjtő rendszer (üregrendszer, ureterek, hólyag, húgycső) betegségeit, és a férfi genitáliák (prostata, scrotalis szervek, penis) betegségeit. Az erectilis dysfunctio iránt érdeklődők is megtalálják a farmako-Doppler vizsgálatok leírását. Külön öröm volt olvasni a transrectalis UH-céltartó prosztata biopsziáról szóló részt, hiszen a férfiak második leggyakoribb malignus betegsége a prosztatarák, amelynek vizsgálata speciális technikákat igényel. A

klinikai összefoglaló részek sajnos itt-ott némi elavultságot mutatnak a gyorsan megújuló területeken, például a prosztatarák kivizsgálása, kezelési technikája és TNM-beosztása régebbi elveket tükröz (bár a könyvnek nem feladata a legújabb kezelési elvek bemutatása).

A maradék három rész kisebb terjedelmű, speciális témákat foglal össze. A harmadik rész tükrösképe az előző két résznek, és a gyermekkorban végzett urogenitális UH-vizsgálatok specialitásairól szól. A negyedik rész röviden, de kiválóan összefoglalja a többi képzővizsgálat lehetőségét és jelentőségét az UH mellett az urogenitális vizsgálatokban. Végül az ötödik részben a még mindig újdonságként ható UH-os kontrasztanyagokról olvashatunk mind a natív, mind a transzplantált vese esetén.

A könyv segít az ultrahangos radiológusnak, hogy kicsit klinikus fejjel gondolkodjon, és segít az urológusnak, hogy kicsit radiológus szemmel lásson. Részemről a könyvet vizsgaanyagként javasolnám az urológusjelölteknek az urológiai ultrahangos képzésükhöz.

Páczelt András dr.

Ruggel
Industriestrasse 105 A
FL 9491 Liechtenstein

Registered Hr. Nr. H. 1074/58
Fax: +423 377 11 95
Tel.: +423 377 11 94

- ❖ *Tudományos továbbképzések szervezése*
- ❖ *Tudományos kutatási tevékenység támogatása, szervezése és ellenőrzése*
- ❖ *Nemzetközi orvosi kapcsolatok szervezése*
- ❖ *Orvosi szakértők szervezése, konzultációik, utazásaik megszervezése*
- ❖ *Állat- és humánkísérletek szervezése és ellenőrzése*
- ❖ *Szakirodalom-kutatás, tudományos anyaggyűjtés*
- ❖ *Kutatáshoz szükséges laboratórium és laboratóriumi berendezések bérlése*
- ❖ *Referátumok készítése, lektorálás*